

Парушэнні маторыкі пры сцёртай дызартрыі

Склала:

Лагун Таццяна Тамашаўна

выкладчык

кафедры лагапедыі

БДПУ

Парушэнні маторыкі пры сцёртай дызартрыі выяўляюцца:

- парушэннямі агульнай маторыкі;
- парушэннямі дробнай маторыкі;
- парушэннямі маторыкі артыкуляцыйнага апарата.

Парушэнні агульнай маторыкі

Дзецям са сцёртай дызартрыяй характэрны:

- маторная няёмкасць,
- абмежаванне аб'ёму актыўных рухаў,
- парушэнне каардынацыі рухаў,
- хуткая стомляльнасць мышачнага апарата пры функцыянальных нагрузках,
- адставанне ў тэмпе, рытме рухаў,
- парушэнне пераключальнасці рухаў.

Парушэнні дробнай маторыкі

* Дзеці са сцёртай дызартрыяй:

- ❑ Позна і з цяжкасцю авалодваюць навыкамі самаабслугоўвання: не могуць зашпіліць гузік, развязаць шалік і г.д.
- ❑ На занятках па маляванню дрэнна трымаюць аловак, рукі бываюць напружаны. Асабліва прыкметна маторная няёмкасць рук на занятках па аплікацыі і з пластылінам. У працах па аплікацыі прасочваюцца яшчэ і цяжкасці прасторавага размяшчэння элементаў.
- ❑ Парушэнне тонкіх дыферэнцыраваных рухаў рукамі выяўляецца пры выкананні спроб-тэстаў пальцавай гімнастыкі. Дзеці не могуць без старонняй дапамогі выконваць рух па перайманні, напрыклад, «калечкі» - па чарзе злучыць з вялікім пальцам указальны, сярэдні, безназоўны і мезенец і іншыя практыкаванні пальцавай гімнастыкі.

Порушэнні артыкуляцыйнага апарата

Выяўляюцца сіndromeм артыкуляцыйных
расстройстваў, які ўключае:

- парушэнні мышачнага тонусу органаў артыкуляцыі (спастычнасць, парэтычнасць);
- апраксію (дыспраксію);
- гіперкінезы;
- дэвіяцыю;
- гіперсалаівацыю;
- парушэнні маторыкі артыкуляцыйнага апарата;
- парушэнні інервацыі мімічнай мускулатуры.

Парушэнні маторыкі артыкуляцыйнага апарата

У дзяцей са сцёртай дызартрыяй адзначаецца:

- ❑ змазанасць, невыразнасць артыкуляцыі,
- ❑ слабасць напругі мышц,
- ❑ арытмічнасць, зніжэнне амплітуды артыкуляцыйных рухаў,
- ❑ кароткачасовасць утрымлівання вызначанай артыкуляцыйнай позы,
- ❑ зніжэнне аб'ёму артыкуляцыйных рухаў,
- ❑ хуткая стамляльнасць мышц і інш.

Гэта і прыводзіць падчас малеўння да скажэння гукаў, змешванню іх і пагаршэнню ў цэлым прасадыхнага боку малеўння.

Парушэнні маторыкі артыкуляцыйнага апарата

Пры вывучэнні маторыкі артыкуляцыйнага апарата ў дзяцей са сцёртай дызартрыяй выяўляецца:

- згладжанасць або адсутнасць носагубнай зморшчыны;
- няўменне змяняць становішча вуснаў ва ўсмешцы на трубачку;
- немагчымасць выцягнуць вусны наперад;
- пры расцягу вуснаў ва ўсмешку назіраецца асіметрычнасць;
- немагчымасць утрымліваць язык распластаным;
- пры высоўванні языка з рота, ён як бы ссоўваецца ў адзін бок, і, кончык языка загінаецца ўніз;
- немагчымасць падняць кончык языка ўверх. Пры выкананні гэтага руху дзіця імкнецца падштурхнуць язык ніжняй губой;
- пры высоўванні языка з рота і ўтрымліванні, назіраюцца характэрныя паторгванне, дрыгаценне языка;
- характэрнае становішча языка «камком».

Літаратура

1. **Архіпава, А.Ф. Сцёртая дызартрыя ў дзяцей / А.Ф. Архіпава. - М. : АСТ: Астрэль, 2007. – 344 с.**
2. **Лапаціна, Л.У., Серабракова, Н.В. Пераадоленне маўленчых парушэнняў у дашкольнікаў (карэкцыя сцёртай дызартрыі): навучальны дапаможнік / Л. У. Лапаціна, Н. В. Серабракова. – Спб.: САЮЗ, 2000. – 192 с.**